

DE NOORD-BRABANDER,

Staats- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

(Verschijnende driemaal ter week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag)

ADVERTENTIE.

15 cent de regel
behalve 85 cents, zegel.

ZITTING

DER

Provinciale Staten

Van 7 Julij.

Na het voorlezen en goedkeuren der notulen is aan de orde van den dag, het aanvullen der openvallende plaatsen in de tweede kamer der Staten-Generaal.

1°. treedt af Jhr. van Meeuwen. Ter stemming overgaande kreeg men de eerste reize het volgende resultaat:

Jhr. Leopold Sasse van Yssel	22	Stemmen
Jhr. van Meeuwen	13	»
M ^r . van de Mortel	3	»
M ^r . Storm	1	»
M ^r . J. Kivits	1	»
M ^r . J. B. van Son	1	»

zoodat Jhr. Sasse van Yssel bij de eerste stemming benoemd is tot lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

2°. treedt af, de Heer Mr. Gouverneur, en wordt bij de eerste stemming herkozen. De stemmen waren dus verdeeld:

M ^r . Gouverneur	30	Stemmen
Mr. Van de Mortel	8	»
Jhr. Van Meeuwen	2	»
Mr. Van Son	1	»

Wij mogen het dan zeggen, Noord-Brabant is zich dit jaar gelijk gebleven, op den weg van Verbetering, in de keuze van mannen, die bij talent, grondwettigen zin en onafhankelijkheid voegen.

Na den afloop dezer Verkiezingen, wordt gelezen een verzoekt uit de gemeente Gintelen, inhoudende het verzoek, dat de Rivier de Mark mogt worden uitgediept. Hetzelve wordt gesteld in handen der Commissie over de middelen van Communicatiën.

De Heer Baron van Hugenpoth tot den Berenclauw, doet een voorstel van Verbetering, van den weg van Boxmeer op 's Hertogenbosch, en de waterleidingen van Boxmeer; wordt gesteld in handen derzelfde Commissie.

Daarna wordt de vergadering opgehouden, en de volgende op morgen ten 12 ure bepaald.

RIJSLIJKE STAAT.

ROME 20 Junij. De drie in Engeland voor rekening van den Paus aangekochte stoomboten zullen met het einde van deze, of in het begin der aanstaande week te Fiumicino, aan den mond van den Tiber aankomen. De Heilige Vader, zal zich bij deze gelegenheid met zijn gevolg derwaarts begeven, en men maakt reeds de noodige voorbereidselen om hem te ontvangen.

Deze schepen zullen dienen om de vaartuigen die uit volle zee komen te slepen, hetwelk men tot nu toe met buffels gedaan had.

Zijne Em. de kardinaal Fusti wil dezelve ook gebruiken voor de in het Sabijnsche gebergte ontdekte steenkolenmijnen, hetgeen eene nieuwe bron van inkomsten voor den staat zou opleveren.

De kapitein Cialdi die deze vaartuigen met romeinsche matrozen uit Engeland is gaan halen, zal bij zijne aankomst bevel ontvangen om zich naar Egypte te begeven, alwaar hij voorleden jaar geschenken van den Paus aan Mehemet-Ali heeft overgebragt. Deze keer zal hij de Obelisk gaan halen, welke de Pacha aan Zijne Heiligheid ten geschenke heeft aangeboden. De bewuste Obelisk is die, aan welke de geleerden den naam van Sesotris gegeven hebben, terwijl het Egiptische volk aan dezelve den naam van Obelisk van Abraham geeft. Verscheidene vorsten hadden hun verlangen te kennen gegeven om dit schoone werk te bezitten, maar Mehemet-Ali had telkens geweigerd om afstand van hetzelfde te doen. Wanneer men deze mederekent zullen er twaalf Egyptische-Obeliskten te Rome gevonden worden.

CHINA.

De toorn der Chinezen. De Chinezen leeren vroegtijdig de openbaring hunner gevoelens in zich betuigen. Het is schande voor eenen welopgevoeden Chinees om toornig te worden, men ontmoet deze karaktertrekken allereerst bij de laagste klasse van het volk. Deze magt welke de beschaafde Chinees op de uitwendige vertooning zijner driften maakt, is van de zeden in de wetten overgegaan. Men verhaalt over dit geval eenen karakteristieken trek:

Een christen missionaris werd voor het tribunaal van den eersten mandarin eener provincie gebragt. Deze begon hem te ondervragen; hij was een groot vijand der christenen. De missionaris antwoordde op de vragen die hem gedaan werden, zoodanig dat hij den mandarin vertoornde. In een oogenblik van toorn, draaide de mants van den regter op het hoofd; ik wraak u, riep de missionaris uit; gij kunt geen ooppartijdig regter zijn, want, in den oermaat uwer drift, hebt gij de waardigheid uwer bediening vergeten. Uwe mants staat niet meer regt; gij kunt geen regter over mij zijn. En de regter werd gewraakt.

DUITSCHLAND.

WEENEN 25 Junij. Z. K. H. de Aartshertog Karel is heden met Prins Willem en Prinses Maria naar Triest vertrokken, om bij het vertrek van zijnen zoon den Aartshertog Frederik, naar Engeland,

tegenwoordig te zijn. Het schone stoomschip fregat de *Deltona*, te Venetie gebouwd, ligt in de haven van Pirano uitgerust, van waar hetzelfde onderzigt zal gaan. De Aartshertog Karel zal ook Venetie met een bezoek vereeren.

De geschillen, die in den boezem der hooge bondsvergadering over de sterkte van Rastadt ontstaan waren, zijn vereffend. Men zal van deze stad eene sterkte van den eersten rang maken. Deze commissie van versterking gevestigd te Rastadt heeft reeds de noodige instructien betrekkelijk dit onderwerp ontvangen.

Wij hopen, dat men spoedig met deze werken eenen aanvang zal nemen, waaraan het schijnt, dat men voornemens is 6000 werklieden te gebruiken.

FRANKFORT 28 Junij. Het schijnt dat het onzen landgenoot, den heer Wagner wezenlijk gelukt is eene electromagnetische kracht voort te brengen, welke gelijk is aan die van 100 paarden. Hij zou er zich nu op toeleggen om deze onmetelijke kracht zoodanig aan den wil van ieder mensch te onderwerpen, dat men dezelve naar verkiezen zou kunnen aanwenden en gebruiken.

ENGELAND.

— Volgens berichten uit Londen van den 2 Julij heeft de koningin de doodstraf waartoe John Francis veroordeeld was, gecommueerd in eeuwigdurende dwang arbeid te Tasmania in Australië. Dit is een der strengste gestichten voor de misdadigers.

Het parlement heeft geene zitting gehouden. Men heeft de bevestiging ontvangen van de gruwelen die te Buenos-Ayros begaan zijn. Het moorden heeft alleen op aanzoek der vreemde ministers een einde genomen; eenige vreemdelingen zijn mishandeld geworden. Het schijnt, dat te Brazilië de Kamers op Keizerlijk bevel ontbonden zijn, wegens onwettigen invloed, dien zij bij de algemeene verkiezingen hadden uitgeoefend.

LONDEN 4 Julij.

Nieuwe Aanstag op het leven van Koningin Victoria.

Gisteren middag, Zondag, begaf de Koninklijke stoet zich van het Paleis van Buckingham naar de hofkapel aan het Paleis van St. James. De stoet bestond uit drie rijtuigen, die langs de Mall, naar het park van St. James gingen; halverwege het paleis en de deur der hofstallen gekomen zijnde, merkte men eenen jongeling, op die eene gedraaide houding had aangenomen, en een pistool op het laatste rijtuig van den stoet aanlegde; welke Majesteit, Prins Albert en de Koning der Belgen, gezeten waren. Geene dezer doorlichtende personen heeft iets kunnen ontdekken, door de snelheid van het rijden; en de zaak zou zeker onopgemerkt afgegaan zijn, indien niet een jongeling van onstreeks achttien jaren de haan had zien overgaan, en duidelijk had hooren afgaan, maar hij had geen vuur ontdekt. Hij hield dadelijk den misdadiger aan en maakte zich meester van het pistool, en wyl hij twee agenten van politie om hulp zocht, die zich dicht bij hem bevonden. Na de verhoorden zulks, om welke reden is onbekend, dat

het gelukte den moordenaar zich alzo eenen weg te banen door de menigte, die toekomen was om de Koningin te zien voorbijgaan.

Met behulp van het signalement, zoo goed mogelijk door de jagerling, genaamd Dassett, gegeven, is de moordenaar in zijne woning gearresteerd door den Inspecteur Penny der Afdeling G.

De misdadiger noemt zich Dean, en woont bij zijnen vader, een juwelier, in de gebouwen van St. James-Clerkenwell. Hij is naar de gevangenis in Gardener's lane gebracht, en des avonds door eenen geheimen raad verhoord, die ten dien einde was bijeengekomen.

De omstandigheden van zijn eerste verhoor op het bureau van politie zijn nog niet bekend.

De gerechtsdienaren zijn om hun gedrag, dat zij bij deze gelegenheid gehouden hebben, gestreng berispt, en men heeft hun doen weten, dat zij voor den oogenblik in de uitoefening hunner bevoegingen werden geschorst.

De *Standard* denkt, dat naar het onderzoek aan het pistool gedaan, en de wijze waarop hetzelfde geladen was, men het niet volkomen in ernst op het leven van de Koningin gemunt had, maar dat de ellendige getracht heeft om de Koningin door eene soort van domme nietigheid te veront-rusten.

SPANJE.

De berigten uit Madrid melden weinig bijzonder nieuws. Het congres heeft in overeenstemming met de bedoelingen van het ministerie het eerste artikel van het wetsontwerp goedgekeurd, hetwelk het getal van 90,000 man voor het staande leger en 40,000 voor de reserve bepaalt. Men heeft alle reden om te gelooven, dat de wet der municipaliteiten hetzelfde lot zal ondergaan als dat der gewestelijke deputatiën en dat dezelve zal ingetrokken worden. De coalitie wordt krachtiglijk ontbonden. Een groot getal gedeputeerden verlaten de hoofdstad, en dit vertrek zal de gang van het kabinet tot de sluiting gemakkelijker maken. Het schijnt dat het gouvernement de door de bank van St. Ferdinand voorgestelde schikkingen van een voorschot van 30 millioen heeft aangenomen.

FRANKRIJK.

PARIJS 3 Julij. Het hof van cassatie, Kamer Crimineel, had gisteren zitting over de zaak, ingediend door den Procureur-Generaal van het Koninklijk Hof van Parijs, volgens het reglement van regters van instructie, gericht tegen den Heer Granier de Cassagnac, bij gelegenheid van zijn tweegevecht met den Heer Lacrosse. Het hooggeregtshof heeft beslist dat de zaak als eene misdaad moest beschouwd worden, en den Heer Granier de Cassagnac naar de Kamer van beschuldiging gezonden, die hem naar de Jurij zal verzenden.

BELGIE.

BRUSSEL 6 Julij. De Koning en de Koningin zijn te Ostende aangekomen, van waar H. M. heden namiddag ten vier ure met een bijzonder wagen onder directie van den Inspecteur Strens zullen vertrekken om ten 7½ ure te Laeken aan te komen.

NEDERLANDEN.

HERTOGENBOSCH 7 Julij. Naar men verneemt zijn de onderscheidene Commissiën zeer werkzaam met het onderzoek der in hunne handen gestelde stukken, die, over de Verbetering der middelen van Communicatie vergaderde gisteren des morgens ten 9 en des avonds ten 7 ure; ook die over het Stemp- en Kiezersregt, houdt dagelijksche bijeenkomsten; een en ander schijnt van eenen zoo grooten omvang te zijn, dat het verslag daarvan niet zal kunnen worden uitgebragt in den loop dezer week.

Men wil dat bij de Commissie tot verbetering der Communicatiën, welke is zaamgesteld uit de Leden Jonkh. de Kuyper als president, Delhez, Eers, Mutsaers, Gerlach, de Quay, van Heijst, Linsen, H. de Wijsen Bots de volgende Wegen zijn aangeponden, om als provinciale Wegen te worden verbeterd en bestraald:

1°. Die van Geertruidenberg naar 's Bosch over de Langstraat.

2°. Van Heusden over Waalwijk naar Tilburg.

3°. Die van Veghel naar Gemert.

4°. Die van Grave over Cuyk, Boxmeer, Vierlingsbeek naar Maashees.

5°. Die van St. Ouden die over Schijndel, Michiels-Gestel naar Nijmegen.

De Commissie over het Stemp- en Kiezersregt, onder voorzitting van Jonkh. J. Bouvier en de Heeren C. J. A. van Rijkevorsel, van Swieten, J. N. Diepen, Bots, Verschoor en van Mattenburgh, schijnt de noodzakelijkheid in te zien, om die van de Landelijken Staat het regt te doen vedervaren, en zich in verhouding, hunner bevolking met die der steden, door een dubbeltal van de thans bestaande Leden, bij de Provinciale Staten vertegenwoordigt te zien.

SCHIJNDEL 7 Julij. Laatsleden Dingsdag heeft Zijne doorl. Hoogwaardigheid Mgr. van Emmaus het Heilig sacrament des Vormbels in de kerk dezer plaats toegediend aan ongeveer 1000 Vormelingen zoo uit deze gemeente als uit het naburige Gemonde, Dunge, en Eerde.

Men had ten dien einde zich beijverd om Mgr. allerluisterrijkst te ontvangen. Eene eerewach van 32 leden was Zijne Hoogw. aan de grenzen des dorps te gemoet gereden, vergezeld van eene commissie uit de Kerk-en Gemeente besturen. Bij de intrede der gemeente stonden de gilden met ontrolde vanden, de Harmonie van het naburig Heeswijk, en 25 in 't wit gekleede meisjes, welke den Doorl. prelaat, onder het wapperen van honderde vlaggen, door onderscheidene Eerebogen, onder afwisselend muziek, en gejuich ter kerk begeleidden, alwaar Z. D. H. door den WelEerw. Heer Pastoor gulhartig ontvangen, den plegtigen Bisschops Zegen, over de ontelbare neergeknieelde menigte uitsprak.

Het Heilig Sacrament werd met allen mogelijken luister toegediend, terwijl Mgr. zelf, door eene hartelijke aanspraak de godvrucht der vormelingen vooraf had opgewekt.

Des anderendags heeft Mgr. met pontificalen plegtstaat het H. Misoffer opgedragen. Onbeschrijfelijk was de geestdrift der geloovige bevolking, die zich verheugde in het bezit van hem, dien zij als den opvolger der apostelen vereert. Z. D. H. de straten rondwandele, heeft den WelEd. Achtb. Burgemeester, en andere aanzienlijke ingezetenen met een bezoek vereerd; en vooral niet vergeten een woord van aanmoediging toe te spreken, in het gesticht van liefdadigheid tot onderwijs van arme kinderen, en verpleging van zieken, dat door de vele en onvermoede zorgen van den ijverigen pastoor opgericht, in eenen bloeyenden staat verkeert.

Op de torugraize heeft men het zich ten pligt gerekend om Z. D. H. oven als bij Zijne aankomst, plegtstatig te begeleiden.

Het doet ons gevoegen, te kunnen melden, dat alle in de volmaakte orde is afgevoerd.

— Uit de antwoorden der regering op de aanmerkingen, verrat in de processen-verbaal der afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, noemens het ontwerp van wet tot wijziging en aanvulling der wet van den 30 Mei 1840, (*Staatsbl. N°. 10*), houdende belasting op de runderen, enz., blijkt dat de regering als het meest eigenaardige middel om eene geheele vernietiging van het fonds voor den landbouw af te weren heeft beschouwd de terugkeer tot het vroeger steeds gevolgde beginsel, d. i. niet langer vergoeding te geven voor gesloten vee, en dus de intrekking voor te stellen van lid 6 van art. 8 der wet van 30 Mei 1840, ten einde op die wijze paal en perk te stellen aan de steeds toenemende uitgaven;

Dat het ontwerp in den aangeduiden geest aan de Kamer aangeboden stof tot vele aanmerkingen heeft opgeleverd, die men terug te zien van onbepaaldheid van inzichten, dan van de overtuiging der Staten-Generaal, dat zij, in het wezen een met de Regering, geroepen zijn, om de regeling van gewichtige staatsbelangen, op de best mogelijke wijze te helpen bevorderen;

Dat de regering bij de onmogelijkheid om uit de massa van aanmerkingen een besluit te trekken, besloten heeft, om door het stellen van eenige vragende meeningen tot een vast punt te brengen; dat nu die vragen a lezing beschikbaar is dat de regering, eind verhoging der belasting menscht, te eene andere machtige maatregelen tot stuiting en uitroeying der longziekte onder het vee te kunnen nemen;

Dat de antwoorden op die vragen door de afdeelingen gegeven, ten volle bevestigden de bijde regering, gekoesterde vrees, dat een voorstel, geschikt om haar de middelen te verschaffen, ten einde in dezen krachtig te handelen, geenen weerklink bij de Tweede Kamer zou vinden;

Dat, wat betreft het beginsel door sommige leden eener afdeeling bestreden, om ook het vermoedelijk besmette vee te doen dooden, de regering opmerkt, dat het beginsel om *casu quo* ook het schijnbaar gezonde (of vermoedelijk besmette) vee te dooden, te beschouwen is als bereid te zijn uitgemaakt bij lett. d. van art. 8 der wet van 30 Mei 1840 en dat de vraag doelde enkel op het quantum der vergoeding;

Dat, wat betreft het punt der classificatie, de regering het gevoelen deelt, dat die classificatie de vergoeding naar gelang van de getaxeerde waarde tijdens de afmaking niet uitsluit;

Dat, niet betrekking tot art. 3 de regering niet ontkend, dat aan de executie van hetzelfde zwaarigheden verbonden zijn; dat zij de zaak aan het behoud van dit artikel niet zal doen hangen, maar, in de suppressie van hetzelfde, en het behoud van het bestaande wat de beschrijving betreft zal be-willigen;

Dat aan de nadere aanmerkingen op art. 4 door eene veranderde redactie zal worden te gemoet gekomen;

Dat de Regering niet kan deelen, het gevoelen eener afdeeling, dat de wet alleen zou behouden bestaan uit de art. 1 en 5 van het ontwerp, daar de aanneming van het 1ste artikel volstrekt nog eenige voorzieningen noodig maakt;

Dat men de noodzakelijkheid eener nadere volledige wet, welke alle uitgaven bevat, die ten laste van het fonds voor den landbouw komen, en de wijze bepaalt, waarop dezelve vereffend worden, niet kan toegeven;

Dat de regering ook niet kan instemmen, dat de inkomsten van het fonds, bestaande uit renten en de opbrengst der belasting, in diep sink kunnen worden onderscheiden, dat aan een dieronderdeelen eene uitsluitende bestemming zou kunnen gegeven worden, dat het hier de vraag niet is; of de belasting op zich zelve voldoende is, om daaruit het op 'last gedood vee te vergoeden; want er moet ook in andere schadevergoedingen en even noodzakelijke uitgaven voorzien worden;

Dat bij het door de meerderheid eener afdeeling goepperde denkbeeld om de baten en lasten van het fonds voor den landbouw op de staatsbegrooting te brengen, het vaste beginsel der wet zoude verloren gaan, en dat de algemeene kas voor eene speciale klasse betalen zou.

Dat eindelijk uit aanmerking, dat de voorgestelde denkbeelden betreffende eene verhoging van de belasting, bij de meerderheid der leden geen bijval hebbende gevonden, de regering heeft overgelegd eene nieuwe redactie, waarbij is gebruik gemaakt van de aanmerkingen der afdeelingen, met welke de regering gemoed heeft zich te kunnen vereenigen.

GRAVENHAGE, den 3 Julij.

Volgens berigten uit St. Petersburg, was Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden, met Zr. Ms. fregat de Rijn, den 17 Junij aldaar aangekomen.

— s' GRAVENHAGE den 4 Julij. H. M. de Koningin wordt tegen den 11 dezer van Soestdijk in deze residentie terug verwaacht.

— De Eerste Kamer van de Staten-Generaal heeft, in hare zitting van heden, aangenomen het ontwerp van wet, houdende toestemming tot de echt-verbindtenis van H. K. H. mevrouw de prinses So-

phia der Nederlanden met Z. K. H. den Erfgroothertog van Saksen-Weimar-Eisenach, en het ontwerp van wet betrekkelijk de overbrenging der onder de vroegere wetgeving ingeschreven hypotheken en privilegien in de thans bestaande nieuwe registers.

GRAVENHAGE den 5 Julij. Naar men uit Alkmaar schrijft, is de hoop op het bezoek, waarmede, volgens vroegere geruchten, Z. M. de Koning de provincie Noord-Holland en ook die stad zou vereeren, op nieuwerlevendigd, en wel zoo zeer, dat zulks nog in den loop dezer maand zou kunnen plaats vinden.

Bij besluit van den 2 dezer heeft Zijne Majesteit tot gouverneur der Provincie Drenthe, in plaats van wijlen jonkh. F. van Harencaerpel Eokhardt, benoemd den heer Lodewijk Nupoleon graaf van Randwyck, thans lid van het collegie van gedeputeerde staten van Gelderland.

GRAVENHAGE den 6 Julij. De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft heden nog eene vergadering gehouden. De officiële sluiting der beide Kamers zal, zoo als men verneemt, op aanstaanden maandag plaats hebben.

Mengelwerk.

UITTREKSEL

VAN HET

VERSLAG

NOPENS DEN STAAT

DER

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

EN DE

ZAKEN VAN ALGEMEEN BELANG,

voorgekomen bij den

Staatsraad-Gouverneur

EN DE

GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE,

SINDE JULIJ 1841 TOT JULIJ 1842.

(Vervolg van het vorig Nummer).

Kadastrale Zaken.

Wij hebben tot heden nog geene geschikte gelegenheid gevonden, om, naar aanleiding van U. E. G. A. resolutie van den 6 Julij 1837, Zijne Majesteit te adieren nopens het bezwarende dat er in de uitkomsten van het kadaster voor deze Provincie, in vergelijk van andere, gelegen is, doch kunnen echter daar bij de verzekering voegen, dat deze aangelegenheid, voor de Provincie van zoo veel belang, niet uit het oog zal verloren worden.

In den loop van dit verslag hebben wij reeds gezegd, dat de ontginningen van woeste gronden in de Provincie aanzienlijk toenemen. Vroeger bepaalden zich dergelijke ondernemingen bij eenige groote eigenaren, en beliep het getal van hen, die volgens de destijds bestaande wetten, vrijdom van grondlasten inriepen, gemiddeld jaarlijks niet meer dan 25; terwijl daarentegen, gedurende het jaar 1841, niet minder dan 361 eerste aangiften, wegens te ondernemen landverbeteringen van onderscheiden aard, bij ons zijn ingekomen, die allen behandeld en afgedaan zijn, zoo als zulks uit den hiervan aangehouden legger kan blijken.

Na de opmeting der betrekkelijke eigendommen, zal men den juisten inhoud van den verbeterden grond kunnen opgeven, waarvan de vermelding eerst in een volgend verslag zal kunnen plaats vinden, en waarmede jaarlijks zal vervolgd worden.

Aanvankelijk zij gemeld, dat de eigendommen, in de eerste aangiften begrepen, onder 47 verschillende Gemeenten gelegen zijn, en toebehooren aan partikulieren in iederen stand der maatschap. Bij waaruit met eenig vertrouwen het gunstig resultaat is begrepen, dat de wet van den 6 Junij 1840, omtrent den vrijdom van lasten ter zake van landontginningen en landverbeteringen, bij de belanghebbende eigenaren algemeen bekend is; dat de milde beginselen, bij dezelve ontwikkeld, op hene waarde zijn geacht; en dat

de administrative voorschriften en instructien tot uitvoering, doelmatig kunnen geacht worden.

De overboekingen der eigendoms-veranderingen vroeger regelmatig volbragt zijnde, hebben wij gemeend, den daar voor ingevoerde maatregel, ook weder over de nu loopende dienst te mogen uitstrekken, voorbehoudens echter om daarop in volgende jaren terug te komen, wanneer hiervoor noodzakelijkheid zoude bestaan, of daartoe aanleidende redenen zouden opkomen.

De uitgave eener Provinciale kaart, waaromtrent door U. E. G. A. ten voorleden jaer zulke gunstige beschikkingen genomen werden, ondervindt bezwaren, die, ondanks de ijverigste daartoe aangewende pogingen, tot hiertoe niet uit den weg geruimd konden worden. Beswege zal aan U. E. G. A. eene afzonderlijke mededeeling geschieden, en die aak zal een nader punt van overweging bij U. E. G. A. kunnen uitmaken.

Begrooting van huishoudelijke kosten van Bestuur in deze Provincie.

De begrooting van kosten voor het Bestuur in de Provincie voor 1842, door U. E. G. A. in derzelve laatste bijeenkomst, gearresteerd en aan de goedkeuring van Z. M. onderworpen, is door Hoogstdezelve, bij besluit van 30 December 1841, N°. 88, vastgesteld op een totaal bedrag van f 78,480, zijnde f 623-35 minder dan het toegestaan in het vorig jaar; doch waar tegen in die begrooting opgenomen is de som van f 1,500, ter bezoldiging van de geëmployeerden witsluitend voor het werk van 's Rijks Belastingen geëxigend wordende, welke som jaarlijks door Z. M. als eene buitengewone toelage is geaccordeerd geweest; terwijl echter de voordragt ook herhaaldelijk bij die begrooting gedaan, tot het toestaan van ruimere sommen voor sommige posten van uitgaaf, voornamelijk voor die der bureau-geëmployeerden, om aan velen van dezelve eene meer met derzelve werkzaamheden geëvenredigde bezoldiging te doen genieten, zonder het gewenscht gevolg gebleven is.

Eene gelijke begrooting voor het dienstjaar 1843, door ons ontworpen zijnde, hebben wij de eer bij deze overteleggen en aan de deliberation van U. E. G. A. te onderwerpen, ten einde vervolgens aan de goedkeuring van Z. M. te kunnen worden aangeboden, zoo als wij ook op de kennisgeving van Zijne Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, dat, vermits artikel 123 der Grondwet, behalve de bepaling dat de staats-begrooting telkens voor den tijd van twee jaren moet worden vastgesteld, tevens voorschrijft, dat een jaar voor dien termijn de nietve staats-uitgaven door den Koning zullen worden voorgedragen, zoo als nog in den loop van dit jaar zal plaats hebben, en in welke begrooting dan ook de kosten van Bestuur der provincie, zullen moeten worden gebragt; -- de eer hebben die begrooting voor de jaren 1844 en 1845 opgemaakt, bij deze aan U. E. G. A. overteleggen, om, na gearresteerd te zijn, aan de goedkeuring van Z. M. te kunnen worden aangeboden.

Begrooting (algemeene) van inkomsten en uitgaven der Provincie.

De algemeene begrooting van inkomsten en middelen, en van uitgaven en behoeften voor de dienst van 1842, is door Z. M., bij Hoogstderzelve besluit van 15 December 1841, N°. 20, goedgekeurd, geheel zoo als dezelve door U. E. G. A. was gearresteerd en voorgedragen geworden, met uitzondering echter dat de som van f 5,000, in art. 1, 2^e afdeeling, 1° hoofdstuk van uitgaaf voorgedragen, als bijdrage voor het aanleggen van den weg van 's Hertogenbosch op Bonmel, slechts voorwaardelijk is toegestaan, in afwachting dat daaromtrent nader zal worden beschikt, zoo als ook op gelijke wijze, en om dezelfde redenen, voorwaardelijk is toegestaan de som van f 85,000, bij art. 4, 2^e afdeeling, hoofdstuk 4, voor geprojecteerde verbeterde communicatie-wegen voorgedragen.

Wij hebben dan ook de eer wederom bij deze aan U. E. G. A. overteleggen, het opgemaakt ontwerp der begrooting voor 1843, in het vertrou-

wen dat dezelve door U. E. G. A. zal bevonden worden zoodanig te zijn ingerigt, dat die door U. E. G. A. zal kunnen gearresteerd en aan de goedkeuring Zr. Mt. onderworpen worden.

Aandeel in, en verandering of vermindering van opbrengst in de Rijks Belastingen.

Door de aanneming eener tweejarige begrooting, zijn de Rijks Belastingen dezelfde gebleven.

Bij het afsluiten der diensten is gebleken, dat het montant der rollen van de Directe Belastingen voor deze Provincie, begripende de grondbelasting, de personele belasting en het patentregt, met inbegrip der opcenten, bedragen heeft f 1,849,283-42.

De In- en Uitgaande Regten. . . . . 155,710-21.

De Accijnsen. . . . . 1,715,388-24.

Zamen. . . . . f 3,720,388-57.

In welke drie hoofdtakken van 's Rijks middelen de bevolking, per ziel, heeft gedragen in hoofdsom f 7-67, en met inbegrip der opcenten, f 10-13.

Ten aanzien der Zegel-, Registratie en andere Regten kunnen wij vermelden, dat deze, over het jaar 1841, in de Provincie hebben opgebracht als volgt:

Het Zegel. . . . . f 82,372-54.

De Registratie. . . . . 252,610-75^s.

-- Griffie. . . . . 3,769-70^s.

-- Hypotheken. . . . . 21,115-62.

-- Successie. . . . . 120,917-57^s.

-- Vaste boeten. . . . . 1,503-02.

-- Rijks opcenten. . . . . 180,227-54.

Zamen. . . . . 662,518-75^s.

Waterstaat, staat van dijken, polders, kanalen, rivieren, waterleidingen en wegen, zoo Straatwegen als Provinciale- en Gemeentewegen.

In het personeel der Beambten van den Waterstaat in deze Provincie, viel geene verandering voor. De Hoofd-Ingenieur, die wegens aan hem opgedragen zaken van algemeen belang, tijdelijk afwezig was en gedurende die afwezigheid door den Rijks-Ingenieur de Geus werd vervangen, nam zijne functien weder op.

Dijken en Polders.

Bij het naderen van den winter van 1841 werd, als naar gewoonte, de stipte inachtneming der bestaande bepalingen, voor het geval van ijsgang en hoog opperwater op de Rivieren, aanbevolen.

De in het najaar van 1841 gedane opnemingen der, in de onderscheidene dijke-magazijnen langs de Hoofd-Rivieren in deze Provincie, voorhanden zijnde nood-materialen en werktuigen, leverde de overtuiging op, dat, met zeer geringe uitzondering, waaromtrent echter nog tijdig de noodige voorzieningen werden genomen, die dijke-magazijnen in vrij goeden staat waren.

Ofschoon reeds vroegtijdig, in het najaar van 1841, (october) het water in de Rivieren eene aanzienlijke hoogte bekomen had, zoodat het reeds te 's Hertogenbosch 4,42 el + AP, of ruim 30 duimen boven de 0 of het inundatie peil aldaar, teekende, en met zekere bezorgdheid den naderenden winter te gemoet zag, viel het echter later weder tot onder dat 0 peil terug, bleef sedert bij afwisseling wassend en vallend, en bereikt gedurende het winter-seizoen geene buitengewone hoogte.

Ook was de vorst gedurende den afgelopen winter niet streng genoeg, om gevaarlijke ijsbezettingen op de Rivieren te veroorzaken. Dezelve geraakten dan ook slechts bij vakken dicht, zonder dat het ijs eene aanzienlijke dikte bekwam.

Hetzelve ruimde zonder hinder weder op, zoodat den 3 Februarij de Rivieren langs deze Provincie weder geheel open en vrij waren, en de buitendijken en waterkeeringen geene belangrijke schaden bekwamen.

Eenigzins anders was het met de binnenwateren gesteld, daar de aanhoudende regen, in den loop van 1841, dezelve alarwegen, tot in dit voozongewone hoogte opvoerden, zoodat men het raad

zaam vond, in de maand Julij van dat jaar, troepen ter bewaking van den *Groenendijk*, beneden het land van *Ravenstein*, te zenden, welke echter wederom in het laatste van Augustus daaraanvolgende werden teruggezonden.

In de maand October werd den *Hanteloepoetschen-dam*, de scheiding uitmakende van het boven- en beneden-land van *Ravenstein* doorgestoken, ten gevolge waarvan men voor het doorsteken van den *Groenendijk* begon te vreezen, en alzo wederom troepen naar gezegde waterkeering zond, die in het laatste van November weder afstrokken.

Doch kort na het vertrek derzelve, en wel in den nacht tussehen den 30 November en 1 December 1841, werd die waterkeering op zes plaatsen, te zamen ter lengte van 147 ellen, gewelddadig doorgestoken. Daar echter gedurende den winter deze openingen minder nadeel voor de benedenliggende Polders veroorzaakten, zijn dezelve eers in het voorjaar, en wel in de maand April dezes jaars, gesloten geworden.

Nadat men lang had getwist over het digten van den Koppeldijk, onder Nuland, welke in den winter van 1841 was doorgebroken, was dezelve echter nog voor den hoogen waterstand klaargekomen, doch brak andermaal in dezen winter door.

Onder de bezwaren welke de menigvuldige regens in de maanden maart en april jl. en de daaruit voortvloeyende langdurige, in dit seizoen ongewoon hoogen stand van het water veroorzaakten, was mede een der gewigtigste, de moeijelijkheid tot het digten van den Baardwijkschen overlaat, welke, volgens de bestaande conventien, met den 15 april moet gesloten zijn. De voortdurende hooge werking van dien overlaat, kort voor dat tijdstip, bemoeijelkte die werkzaamheden grootelijks, en het is niet dan met de grootste opofferingen van de zijde des aannemers, en inspanning van alle krachten, dat men er in is geslaagd om die sluiting, onder de allerongunstigste omstandigheden, en bij eenen aanhoudenden sterken oosten wind, welke het water derwaarts opstuwde, op den 13 april, en dus nog twee dagen voor den gestelden termijn, tot stand te brengen.

Sommige dijken in het noord-westelijk gedeelte dezer Provincie, hebben door de verschillende hooge zeevloed, welke in het jongste na een voorjaar plaats hadden, inzonderheid door die op den 11 December 1841 en den 10 Maart dezes jaars, eenigen afslag bekomen, nergens evenwel was het beloop dier schade groot, en zijn dezelve dan ook op de meeste punten bereids hersteld.

De Polders, voor zoo verre die door middel van watermolens van het overtollige water bevrijd moeten worden, zijn meest alle, met of voor half april jl., tot op de zomerpeilen uitgegaan geweest; minder voordeelig waren de omstandigheden voor die Polders, welke zonder afmaling hun water moeten ontlasten, doch sedert 1 Mei waren meest alle Landen van overtollig water bevrijd.

ADVERTENTIE.

Heden namiddag ten drie ure overleed tot mijne en mijner kinderen bittere droefheid, mijne Geliefde Echtgenote **MARIA VAN O P L O O**, na voorzien te zijn geweest van de laatste H. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk, in den gezegenden ouderdom van 82 jaren en vijf maanden, na eene genoeglijke Echtvereniging van ruim 52 jaren.

Zalt-Bommel, den 29 Junij 1842.

J. VAN GIESSEN.

P. J. MENDEL, Kost- en Dag schoolhouder te *Schiedam*, verlangt zoo spoedig mogelijk een Ondermeester van de R. C. Godsdienst.

Hij, die slug **F R A N S C H** spreekt, zal *alleen*, en die daarbij de kennis der **E N G E L S C H E T A A L** voegt, bij voorkeur, in aanmerking komen.

UIT DE HAND

TE KOOP

Een **H E E R E N H U I S** gelegen in de Kerkstraat te *'s Bosch* N. 102. Te bevragen bij den Drukker en Uitgever dezes, *Brixon, Franca*.

De Boekhandelaar **J. R. VAN ROSSUM** te *Utrecht* heeft uitgegeven en alom te vinden:
K O R T B E G R I P V A N D E C H R I S T E L I J K E L E E R en **V A N D E B E W E E G G R O N D E N D E S G E L O O F S**, uit het Fransch door **J. G. WENNEKENDONK**, K a t h. P a s t o o r. Kerkelijk goedgekeurd. Prijs 20 Cents.

Beeren Geestelijken of Particulieren dit werkje gratis willende verspreiden, wordt hetzelfde bij **BESTELLING** van minstens **10 EXEMPLAREN a 16 Cents** aangeboden voor welken prijs het tevens bij de meeste R. K. Boekhandelaren verkrijgbaar is.

VAN WEGENS

EEN

F A B R I E K A N T

IS DE ONDERGETEKENDE VERZOGHT VOOR ZIJNE REKENING TE VERKOOPEN:

Een partijje

- 2 Zwarte ZIJDE Gros de Naple OMSLAGDOEKEN met ZIJDEN FRAANJES van . . . . . f 12 en hooger.
- 10 van . . . . . f 15 en hooger.
- 1/2 Circa Breed en 3/4 El. lange ECHARPES met en zonder S A T I N E Streep of ruit . . . . . f 8,50 en hooger.

STAELENBERG LEMMENS.

De Notaris **MOLHUIJSEN** te *Vught*, zal aldaar ten huize van **H. KUISPERS** op Donderdag den 14 Julij 1842 provisonieel en op Donderdag den 28 Julij daaraanvolgende, finaal des namiddags

om vier ure publiek verkoopen:
Een wel ter nering staande **HUIS** te *Vught* aan den Straatweg bevesten de Poolstraat, met **WERKHUIS**, **STAL**, **O P E N P L A A T S**, **H O F L A N D** en **E R V E N**, voorts nog een Perceel **H O F L A N D** aldaar, alles groot te zamen 33 Roeden 21 Ellen kadaster Seotie B. N. 69, 70, 71, 72, door de gunstige legging aan den Staatweg van *Eindhoven* en *Breda*, zeer geschikt tot het uitoefenen van Negotien.
Informatien te bekomen ten kantore van gemeld'n Notaris.

DOMEIN GOEDEREN

van **Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN**.
Stentambt 's Hertogenbosch.
OPENBARE VERPACHTING
van

T I E N D E N.

De Rentmeester der *Domein Goederen* van **Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN**, te *'s Hertogenbosch*, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Notaris **J. J. A. SEM VAN ALPHEN**, residerende te *Dongen*.

Verpachten:

Op Vrijdag, den 15 Julij 1842, des voorniddags, ten 8 ure, te *Dongen*, ten huize en herberge van **J. G. SMITS**, aldaar: De **Tienden**, geheven wordende in de Gemeente *Dongen*, over den Oogst van den jare 1842.
Nadere inlichtingen zijn te bekomen, ten Kantore van den voornoemden Rentmeester, gevestigd in de Keizerstraat te *'s Hertogenbosch*.
's Hertogenbosch, 20 Junij 1842.
De Rentmeester voornoemd,
H. W. VAN GRASVELD.

Voor het Rijk,
DEPARTEMENT VAN FINANTIEN,
ADMINISTRATIE DER DOMEINEN,
Verpachting
van

T I E N D E N.

De **AGENT VAN HET DOMEIN** te *'s Hertogenbosch*, zal, als daartoe bevoegd, ten overstaan van de daartoe bevoegde Autoriteiten, op na te meldene plaatsen, dagen en uren Verpachten, alle de in dezes Ressort ten behoeve des Domeins geheven wordende **T I E N D E N**.

- van het Gewas van den jare 1842, als:
1. Op Maandag den 11 Julij 1842, des voorniddags ten 9 ure, te *Sint Michiels-Gestel*, ten huize en herberge van **J. COLR**, de Tienden van *Berlicum*, den *Dungen* en *Sint Michiels-Gestel*.
  2. Tenzelfden dage, des namiddags ten 1 ure, te *Bostel*, ten huize en herberge van **J. OFFERMAANS**, de Tienden van *Liempde*, *Gemonde* en *Bostel*.
  3. Op Dingsdag den 12 Julij 1842, des voorniddags ten 9 ure, te *Sint-Oedenrode*, ten huize en herberge van de Weduwe **J. VAN OMBBERG**, de Tienden van *Sint-Oedenrode*.
  4. Op Woensdag den 13 Julij 1842, des voorniddags ten 10 ure, te *Oisterwijk*, ten huize en herberge van **H. VOGELS**, de Tienden van *Oisterwijk*, *Haaren*, *Helvoirt*, *Udenhout*, *Haukelom*, *Berkel* en *Enschot*.
  5. Op Donderdag den 14 Julij 1842, des voorniddags ten 9 ure, te *Tilburg*, op het Raadhuis, de Tienden van *Loon-op-Zand* en *Tilburg*.
  6. Op Vrijdag den 15 Julij 1842, des namiddags ten 4 ure, te *Waalwijk*, ten huize en herberge van de Weduwe **D. A. L. L. E. U.**, de Tienden van *Nieuwkuyk*, *Gonsoijen*, *Drunen*, *Waalwijk*, *Onzenoort* en *Besoyen*.
  7. Op Zaterdag den 16 Julij 1842, des voorniddags ten 9 ure, te *Heusden*, ten huize en herberge van **M. VERHOEVEN**, de Tienden van *Aalburg*, *Wijk*, *Babylonbroek*, *Doopveren*, *Drongelen*, *Eethen*, *Gendren*, *Heesbeen*, *Herpt*, *Berh*, *Redikhuizen*, *Hil* en *Meeuwen*.
  8. Tenzelfden dage, des namiddags ten 1 ure, te *Andst*, ten huize en herberge van **J. K. A. LIS**, in de *Zwaan*, de Tienden van *Op- en Neer-Andel*, *Giessen* en *Werkendam*.
  9. Op Maandag den 18 Julij 1842, des voorniddags ten 9 ure, te *Nuland*, ten huize en herberge van **L. VAN DE LAAR**, bij de R. K. Kerk, de Tienden van *Rosmalen*, *Nuland* en *Geffen*.
  10. Tenzelfden dage, des middags ten 12 ure, te *Oss*, op het Raadhuis, de Tienden van *Oss*.
  11. Tenzelfden dage, des namiddags ten 5 ure, te *Berchem*, ten huize en herberge van **W. K. O. L. E. N.**, de Tienden van *Berchem*.
  12. Op Dingsdag den 19 Julij 1841, des voorniddags ten 9 ure, te *Megen*, in het Logement den *Gouden Leeuw*, de Tienden van *Maren* en *Megen*.
  13. Tenzelfden dage, des namiddags ten 1 ure, te *Lith*, in het Veerhuis bij **P. J. P. R. O. S. M. A. N.**, de Tienden van *Lith*, *Lithoyen*, *Kessel*, *Maren* en *Alem*.
- Alle verlangd wordende inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Agent van het Domein voornoemd, gevestigd in de Keizerstraat te *'s Hertogenbosch*.
- N. B. De zoogenaamde ongelden 10 Cents van den Gulden moeten dadelijk worden voldaan.
- Op den dag der Verpachting zullen geene pachtpenningen worden aangenomen.
- De Agent voornoemd,
H. W. VAN GRASVELD.
Zegt het voort.

Daar hetv ergelykend **EXAMEN** voordem vacerenden post van **Openbaar School-Onderwijzer** alhier, is uitgesteld tot op 25 Augustus, aanstaande, zoo worden de **Sollicitanten** minstens den **T W E E D E N R A N G** bezittende, die naar dien post verlangen mede te dingen, uitgenoodigd, om voordem eersten Augustus eerstkomende, zich in Persoon of met vrachtvrije brieven onder overlegging der vereischte stukken aan te melden, bij het Stedelijk Bestuur van *Geertruidenberg*.
Van wegen het Stedelijk Bestuur voornoemd.
J. B. ALLARD, *Geertruidenberg*, den 4. Julij 1842.

Bours van Amsterdam.
Heden, Woensdag 6 Julij 41, Ure. 1. 1/2
W. S. 2 1/2 pCt. 52 1/2. Dito 5 pCt. 100 1/2. 5 1/2 pCt. 93 1/2. Dito 3 1/2 pCt. 76 1/2. Mandat. 180 1/2. O. 1/2 5 pCt. 85 1/2. Ard. 85 p. 1/2. 19 1/2. 20 1/2. 26 1/2. Oude Russen. 106 1/2. Markt. 36 1/2.
Ter Drukkerij van **D. AMA. DE ROO**.